

ROXANE DHAND

*Vstříc
dobré
naději*

Copyright © 2020 by Roxane Dhand
Translation © Dufek Pavel, 2022
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu THE ORPHAN OF GOOD HOPE
vydaného v roce 2019 nakladatelstvím
Bantam, part of the Penguin Random House group,
přeložil Pavel Dufek
Redakční úprava Lukáš Foldyna
Grafická úprava obálky Zuzana Bürger
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokán, 2022
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7633-875-3

Mým sestrám – Joanně a Sarah

I. část

Sirotčinec

1. kapitola

Amsterdam 1683

Dívky z *burgerweeshuisu* kráčely v dvojstupu na bohoslužbu. Ty menší zaujímaly v zástupu přední místa, sotva krok za *moeder*. Johanna Timmermanová se v první řadě starších děvčat v duchu usmívala.

„Jak to, že máš z bohoslužby vždycky takovou radost?“ divila se Malliet vedle ní.

Johanna na ni vrhla přísný pohled. „Pššt. Za chůze se nebavíme.“

Malliet se uculila a Johanna cítila, jak i jí koutky úst cukají. Neděle byla z celého týdne nejlepší den, a to i přesto, že musely tři hodiny stát v *Nieuwe Kerku* a poslouchat *predikantovo* naléhavé varování.

Nadechla se a potichu odpověděla: „Neděle mám ráda. Za celý týden to je jediná příležitost, jak se dostat ven, a navíc dnes svítí slunce. A jsem s kamarádkami.“ Koutkem oka po Malliet mrkla, aby zjistila, jestli se tváří skepticky. „A...“

Vtom Johanna zaslechla dětský nářek, formace se vpředu rozpadla a průvod se zastavil. Natahovala krk a zahlédla, že jedna holčička leží.

Chudinka! Vypadala nanejvýš na šest nebo sedm let. Johanna měla nutkání běžet dopředu a pomoci jí na nohy, ale než stála udělat krok, správkyně dítě zvedla a přehnaně konejšila.

Moeder tím získala Johanniny sympatie. Její laskavost byla Johanně útěchou, když byla sama malá a po mamčině smrti opuštěná. Představená ještě pohládila holčičku po hlavě a vrátila se do čela průvodu, ale pohybovala se poněkud nemotorně.

Když je opět vedla kupředu, Johannu znepokojovalo, jak se pohybuje trhavě.

Vzhledem k matčinu čepci a vrstvám oděvu se nedalo poznat, zda jí během posledních let vlasy zešedivěly nebo se postava zakulatila. Její věk naznačovaly pouze vrásky, které se jí nahromadily kolem očí. Johannu však trápilo, jak *moeder* v nedávné době zeslábla.

Procesí pomalu postupovalo a Johanna si slíbila, že ji po mši vyhledá. Upínala zrak k jejím zádům, ale jakmile zatočily k hlavnímu vchodu, ztratila ji z dohledu.

Johanna již skoro došla ke dveřím, zato Malliet se opozdila. Uviděla totiž z opačné strany měšťanského sirotčince vycházet zástup chlapců a ti teď zahýbali k bočnímu vchodu. Srdce se jí rozbušilo.

V novém kostele bylo málo míst k sezení, navíc všechna vyhrazena pro bohaté návštěvníky. Děti ze sirotčince stály v prostoru pod dubovým kůrem; několik set dívek se mačkalo na pravé straně a podobný počet hochů na levé. Neoficiálně je oddělovala dvojité řada náhrobních kamenů, která se táhla podél hlavní lodě. Děvčata se rovnala do řad. Johanna si stoupla na konec té mezi lodí hlavní a boční. Malliet se vmáčkla po její pravici.

Věřící se usadili a predikant, v rouše a s vousy, vystoupal po schůdcích na kazatelnu, kde ležela na čtecím pultu tlustá Bible. Začal v ní listovat.

Johanna se pokradmu rozhlížela po lodi. Pátrala po obličejích orámovaném zlatými kudrnami s rovnou ofinou. V závislosti na světle a její představivosti mohl mít oči zvýrazněné dlouhými řasami buď zelené, nebo světle hnědé, anebo prostě hnědé. Nikdy ho neviděla dost zblízka, aby si byla jistá.

„Zahálka je matkou hříchu,“ zahřměl hlas duchovního.

Pohled upřela na pulpit a přinutila se soustředit. Pan van der Meer se jich zítra bude na kázání vyptávat. Nevnímat kazatelova slova, která sepisoval celý týden, je podle ředitelových slov vrchol nevychovanosti.

Pastor vždycky začínal čtením z Písma svatého. Na dnešek vybral Knihu přísloví 31. Dále předčítal poznámky a žehral na to a ono. Odsoudil nemravné nošení šperků a křiklavých barev. Když láteril na kouření tabáku na veřejnosti, o čemž si Johanna myslela, že jí nehrozí, znova se zadívala stranou a zachytila blondákovu tvář. Jelikož stál zhruba uprostřed jedné ze zadních řad na chlapecké straně lodě, nemohla zároveň hledět směrem k Bohu.

Malliet jí zašeptala do ucha: „Koukej dopředu, nebo si toho lidi všimnou.“

Musel vycítit, že po něm šilhá, neboť otočil hlavu a díval se přímo na ni. Srdce jí pod žebry tlouklo jako o závod. Přiměla se věnovat pozornost zase kazateli, jenže nutkání se ohlížet bylo nad její síly. Mrkla do místa, kde stál, a on jí věnoval široký úsměv. Zapůsobilo to na ni, jako by chrám zaplavil sluneční svit.

Někdo se dotkl jejího lokte. Málem vyletěla z kůže. Prudce se otočila a zírala na Malliet. Tvářila se neúprosně.

„Co to děláš?“

Johanna se zhluboka nadechla a odsekla: „Odříkávám modlitbu.“ Aby nelhala, ke všemu ještě v kostele, sklonila hlavu a začala se tiše modlit. Přitom jen opakovala slova, která ji zrovna napadla: „Hospodin je můj pastýř, nic mi neschází.“

Když znova ucítila na lokti dotek, vzhlédla a čekala další pokárání, avšak místo toho Malliet tentokrát ukázala prstem k uličce. Johanna se ohlédla a k jejímu údivu se *moeder* belhala ke dveřím.

Obě dívky si vyměnily pohled. To se ještě nikdy nestalo, aby představená odešla z kostela předčasně.

Duchovní mluvil monotónně a Johannina pozornost byla rozpolcená. Jakmile bylo konečně po mši, dívky se seřadily k návratu do sirotčince. V matčině nepřítomnosti starší dívky srovnaly ty mladší a ujistily se, že se žádná neztratila.

Johanna šla s Malliet vzadu, a tím byla ušetřena kamarádčiny dotazy na *moeder*. Holka před nimi se obrátila a mávla na ně.

„Femke!“ Johanna zamávala zpátky.

Dívka k nim přiběhla a mračila se. „Proč myslíte, že *moeder* z bohoslužby odešla ještě před koncem?“

Johanna si přiložila prst k ústům a bradou ukázala na mladší chovanky. „Femke, určitě se není čeho bát,“ řekla bodře. Doufala, že ty menší uklidní. „Všechny víme, že toho má *moeder* na práci hodně.“ Pokrčila rameny a procedila mezi zuby: „Zjistím to.“

Mezitím došly ke vchodu do sirotčince, který se nacházel schovaný v úzké uličce. Prošly mohutným sloupovým vchodem. Dveře byly otevřené a po jedné straně hlídkovala statná mladá žena. Vlasy měla zakryté tmavým měkkým čepcem s naškrobenými cípy, které jí padaly na ramena. Na zelených šatech měla zástěru v barvě zamračené oblohy. Přihlížela, dokud kolem ní všechna děvčata neprošla, přičemž jim kynula rukou, aby pokračovala dovnitř.

Johanna se u ní zastavila. „Hillette, proč *moeder* odešla z bohoslužby dřív? Máme si dělat starosti?“

Dívka zavrtěla hlavou. „To kdybych věděla!“

„A víš aspoň, kde je?“

„Nejspíš šla k sobě.“

„Zaskočím k ní,“ rozhodla se Johanna a obrátila se na Maliet: „Uvidíme se v refektáři na obědě. Drž mi místo.“

V předpokoji správkyně bylo šero a také chladno – s ním zápasilo topeniště na rašelinu. Ta syčela jako had. *Moeder* seděla stále nabalená za stolem v pohodlném koženém křesle, čelo pod sněhobílým čepcem svažštělé. Oběma rukama svírala porcelánový hrnek, stojící na stole. Jak Johanna viděla, byl prázdný.

„*Moeder*, není vám zima?“

Stařenka hrnek pustila a složila ruce do klína. „Ne, je mi teplo, děkuji ti. Zima mi nikdy moc nevádí.“

„Mám vám dolít?“

„To by od tebe bylo milé.“

Johanna nalila do hrnku kávu a polekalo ji, že má *moeder* co dělat, aby ho zvedla. Ruce se jí při tom trásly. Když se jí ho konečně podařilo přiložit k ústům, zavrtěla hlavou a vzdychla. Působila vyčerpaně.

Ukázala na dřevěnou stoličku a vyzvala Johannu, aby se posadila. Ta si sedla a ruce si opřela prsty o okraj stolu.

„Vždycky tě ráda vidím, drahoušku. Potřebuješ něco?“

Johanna se nadechla. „Odpusťte, *moeder*. Doufám, že moje otázka nebude nevhodná.“ Stará dáma se usmála a Johanna úsměv opětovala, čímž vzala na vědomí nevyčinenou narážku na to, že se vyptává ustavičně. „Nemohla jsem přehlédnout, že jste odešla z bohoslužby předčasně. Je všechno v pořádku?“ Než dopověděla, všimla si na psacím stole dopisu. Pečeť byla rozlomená a konce svítku zatížené, aby byl papír na stole roztažený.

„Predikant se domnívá, že se týdenní čištění duše nemá uspěchat. Dnes jsem to nezvládla.“

Johanně se úzkostí sevřel žaludek. „Mohu pro vás něco udělat? Máme poslat pro lékaře?“

„Ne, dítě, nepotřebuji lékařské ošetření.“ Stařenka se zadívala zamyšleně. „Ale na něco se tě zeptám.“ Sáhla po psaní. „Brzy k nám přibude další mrně a byla bych ráda, kdyby sis vzala na starost jeho zaškolení.“

„Hillette to už nebude mít za úkol?“

Moeder kývla směrem ke dveřím. „Hillette by se ráda v životě posunula dál. Nyní jí je dvacet tři a cítí, že dokud zůstává v ženském ústavu, přichází o příležitost najít si ženicha. Dala jsem jí požehnání, aby se poohlédla po něčem jiném.“ Na okamžik zavládlo ticho, potom *moeder* pokračovala: „Ze všech děvčat nejvíce důvěřuji tobě, že laskavým přístupem usnadníš přechod ze života venku do naší specifické existence zde. Víím, že když jsi sem přišla ty, snášela jsi to dobře.“

„Samozřejmě, *moeder*.“ Johanna se usmála a pohlédla na stůl. Odkáslala si. Měla za to, že nastala nejvhodnější chvíle položit otázku, která jí už dlouho ležela v hlavě. „Vy se na ten den ještě pamatujete?“

Správkyně si položila skvrnitou bílou ruku k srdci. „Byla jsi tehdy malinká.“

Johanna sklopila zrak k zemi; právě nadešel okamžik, aby zvolila správná slova. „Seděla jsem vám na koleni. V téhle místnosti. Řekla jste mi, že si můj otec přál, abych žila tady, ale já si na něj nevzpomínám. Pamatujete si vůbec něco z notářské listiny?“

„Už je to dávno. Ale musel mít peníze na tvou podporu. Mám mlhavý dojem, že byl cosi jako...“ Odmlčela se a zatvářila se vyděšeně. „Ne, ne, tak to jistě nebylo. Zeptej se mě později, drahoušku. Uvidím, jestli si dokážu vzpomenout na detaily.“

2. kapitola

Kolem Singelgrachtu se valila hustá a mrazivá mlha. Četné nákladní čluny jako by se vznášely na mracích. Claes van Loon pospíchal podél kanálu vstříc prvnímu dni ve funkci správce *burgerweeshuisu*. Tuto poctu ani nečekal a umínil si, že ji zúročí.

Zrovna když procházel hlavním vchodem, kostelní zvony odbíjely devátou. Nervozitou z toho, že má zpoždění, se mu svíral žaludek. Chvátal po chodbě do zasedací síně a zastavil se, jen aby si manžetou otřel pot z čela, než vejde bohatě vyřezávanými dveřmi.

Na vzdáleném konci místnosti seděl muž ohnutý nad stohem papíru, dlouhé kadeře světlé paruky mu visely přes ramena. Claes popošel ke stolu s omluvou za pozdní příchod na jazyku a vtom se muž na židli narovnal.

„Moc se omlouvám,“ spustil Claes. „Venku mrzne a...“ Když toho pána poznal, hrůzou ztratil řeč.

„Á, van Loon, už jsem se na tebe těšil.“ Muž vstal a obešel stůl. „Já jsem Erick de Witt.“

Claes zůstal stát jako solný sloup. Co tady nejvyšší místní správní a soudní úředník dělá? Nevěštilo to nic dobrého. „Já vím, kdo jste. Omlouvám se za mírné zpoždění. Jak jsem řekl...“

Úředník překonal zbývající vzdálenost, uchopil Claesovu ruku, a než ji pustil, několikrát jí potřásl. „Není třeba. Naprosto to chápu. První den, nevlídné počasí. Dovol, vezmu ti kabát.“

Natáhl dlaň, Claes ze sebe setřásl těžký plášť, podal mu jej a uhladil si krajkou kolem krku a zápěstí.

„Posaď se,“ vyzval jej úředník a otočil se ke stolu.

Claes ho následoval do zadní části místnosti, odepnul si meč a rozhlížel se, kam by jej odložil.

De Witt ukázal rukou k zadní stěně. „Někde tady. Do kouta, vyhovuje-li ti to.“

Claes si opřel meč o zeď poblíž de Wittova a snažil se, aby jeho příští slova zněla nenuceně. „Musím přiznat, že mě překvapilo, když jsem vás zde uviděl.“

„Claesi, nač ta formálnost? Tady v domě mi klidně můžeš tykat.“ Úředník se posadil a rukou mu pokynul, aby si sedl po jeho pravici. „Udělej si pohodlí a já ti vysvětlím, jak je to s papíry.“

Odkašlal si a usadil se. „Děkuji. *Ericku*.“ Podíval se na spisy naskládané na stole do výšky a urovnával si myšlenky.

Úředník mu pohlédl do očí. Mohlo mu být kolem čtyřiceti. Chomáč šedivých vousů pod dolním rtem prozrazoval pravděpodobnou barvu jeho přírodních vlasů. „To, že tu jsem, není žádné překvapení. To já jsem trval na tom, aby o tobě uvažovali jako o správci.“

Cože? Claes přimhouřil oči. „Vážně?“

„Samozřejmě. V jistých kruzích máš neotřesitelnou pověst bystrého investora. Proto jsem si myslel, že by to byl pro sirotčinec velký přínos, kdybys byl tady.“

Claes pojal podezření a vytryskl z něj smích. „Ale teď žertujete.“

„Vůbec ne. A tykáme si, na to nezapomínej.“ De Witt si propletl prsty a ruce položil na stůl. „Dovol, abych ti něco vysvětlil. Když sirotčinec přijme dítě, zpravidla bývá tak malé, že nemá ponětí o tom, jaké mu náleží dědictví. Analytik zjistí

a zaeviduje, o jaký majetek se jedná. Naším úkolem je peníze investovat, aby pokryly náklady na pobyt.“

Erick se na okamžik odmlčel a poposedl si. „Dal by sis víno? Den za tímto stolem bude dlouhý a dostaví se žízeň. Určitě se mnou budeš záhy souhlasit.“ Ze skříně v rohu vytáhl kameninový džbán a dvě číše a do obou nalil víno. Jednu posunul ke Claesovi.

Ten ji pozvedl na znamení neformálního připitku a pronesl: „Některé děti budou pochopitelně zabezpečeny lépe než jiné.“

Erick přikývl. „Sázka do loterie. Jsme sotva solventní a musíme najít možnosti růstu investovatelných finančních prostředků. V tomto směru doufám, že bys mohl využít svých schopností a zdrojů.“

Claesovi se sevřel žaludek. „Copak oni počítají, že budeme přispívat osobně? Já nejsem dostatečně situovaný, abych...“

De Witt zvedl ruku. „To vůbec ne,“ promluvil nyní zcela odlišným tónem; tišším a spikleneckým. „Navrhuji ti nalézt možnosti, jak sirotkům zvýšit zisk. Myslel jsem, že tě tento úkol obzvlášť zaujme.“

Claes si dal pořádný doušek vína a mezitím si rozmýšlel, co říct. „Cením si prestiže správce. Jelikož však za tuto funkci není přímá odměna, není v mém zájmu se doprošovat osobních kontaktů jménem měšťanského sirotčince, když se může někdy v budoucnu stát, že budu jejich pomoc potřebovat sám.“

Po chvíli Erick pokýval hlavou. „Zůstane-li to, co řeknu, mezi námi, budu upřímný.“ Přimhouřil oči.

Claes polkl. *A je to tady. On to ví.* „Ovšemže.“ Na krku cítil, jak mu pulzuje krev.

„Chytrý muž by si snad měl uvědomit, že správný postup může přinést prospěch nejen sirotčinci, ale i jemu samému.“ De Witt si uhladil vousy na bradě. „Takže jediná otázka, kterou si potřebuješ položit, milý van Loone, zní: Jsi chytrý člověk?“

Claes dlouhou chvíli držel pohár na stole, než se znova napil a pak ještě jednou. *Nesmím mu dát najevo nervozitu.* Nato kalich pustil, dal si záležet, aby zachoval neutrální výraz, a zkří-

žil ruce na prsou. „Budu potřebovat čas a podrobné informace o jmění a tak dál. Smím si vypůjčit nějakou evidenci?“

„Tyto účetní knihy si můžeš vzít s sebou domů,“ ukázal na kupu spisů na stole. „Vrať se za týden a přines je zpět. Právě za tímto účelem uchováváme řadu opisů; totiž, když musíme pro sirotčinec zajistit dodatečné finanční prostředky.“ Odměněně kývl. „Věřím, že to pro všechny zainteresované dopadne velmi dobře.“

Claes se na židli narovnal a zvedl knihy. Všiml si štítku na každé z nich. „A co dosavadní investice? Jak mám vědět, zda se některý nápad již realizuje?“ Písemnosti před sebou na stole úhledně narovnal.

Úředník zvedl obočí. „Dodej mi vlastní nápady a já ti dám vědět.“

Tak tohle má de Witt v plánu? Ukrást mi nápady? Claes spínal ruce v klíně. „Výborně. Pokud dnes již nebudeš potřebovat s ničím pomoci, rozloučím se. Mám o čem přemýšlet.“

„Samozřejmě. Pozdravuj ode mě svou půvabnou ženu. Floriane Peronneauovou, že?“

Divil se, odkud úředník zná jméno jeho manželky, a vrtalo mu hlavou, co všechno ještě ví o jeho osobním životě. Nahlas se zeptal: „Ty se znáš s její rodinou?“

„Jenom z doslechu. Snad tě to nepohorší, ale v jistých kruzích se o kráse tvé ženy hodně debatuje.“

Claes se kousal zevnitř do rtu. „Ujišťuji tě, že mě to nepohoršuje. Její krásu nelze přehlédnout. A když už je o ní řeč, ze spolehlivého pramene mám informaci, že správci mají k dispozici lóži v Městském divadle, tudíž jí nyní můžeme využívat. Je to tak? Floriane tam měla v úmyslu dnes večer jít, poněvadž dávají hru, kterou by ráda viděla.“

Úředník se usmál. „Je tomu přesně tak. Máš ji v plánu doprovodit?“

„Bohužel ne. Budu doma pracovat ve prospěch sirotčince.“ Podařilo se mu, aby to nevyznělo jízlivě. „Kromě toho nejsem příznivcem divadla. Je to čistě její záliba.“

Erick formálně přikývl.

Claes vstal, připásal si meč, hodil si plášť kolem ramen a vzal do náruče hromadu účetních knih. „S tvým dovolením se vzdám a uvidíme se za týden.“

„Příští úterý,“ potvrdil de Witt.

3. kapitola

V divadle zbylo jen pár neobsazených míst a Floriane přišlo vhod, že sedí nahoře v soukromé stupňovité lóži. Jak se ukázalo, z Claesova jmenování správcem měšťanského sirotčince vyplývaly výhody.

Nahnula se přes okraj, aby lépe viděla na řady křesel. Procházely mezi nimi ženy prodávající pivo a své zboží hlasitě nabízeli také prodavači programu. Obecenstvo křičelo, louskalo ořechy, plivalo; psi štěkali. Hluk byl téměř neúnosný.

Hluboko předsunuté jeviště bylo připraveno a kvarteto hudebníků již zaujalo postavení pod ním. Nebyla si úplně jistá, ale soudě podle počtu a oděvu mohlo jít o tytéž muzikanty, kteří jí hráli před osmi lety na svatbě.

Za jejími zády se otevřely dveře lóže, čímž se zvířil vzduch. Světlo svíček v nástěnném svícnu se zatřepotalo a jí vstávaly chloupky na šíji.

„*Mevrouw* van Loonová?“ ozval se mužský hlas, jí neznámý.

Ohlédla se. Muže, jenž do lóže vešel, poznala. V Amsterdamu to byla známá postava. Před zavřenými dveřmi stál Erick de Witt. Z elegantního červeného vypasovaného kabátu ušitého z brokátu vyčnívaly plátěný límec a manžety, bezvadně naškrobené a bělostné. Oči mu v šeru podivně zářily.

„Směl bych se k vám v lóži připojit?“ Blížil se k ní drobnými krůčky.

Nadzvedla se z křesla. „Promiňte. Vyrozuměla jsem, že smím divadelní lóže využívat i bez manželovy přítomnosti.“

Zaujal místo v křesle po jejím boku. „Jakožto žena správce van Loona na to máte plné právo.“

De Witt měl v koutcích očí červené žilky a pleť mírně poseitou stopami po nedávné nemoci, ale jeho věk prozrazovala především světlá paruka a šedivějící bradka. Při bližším pohledu však usoudila, že bude jen o několik let starší než Claes.

Zaváhal a ona vycítila, že se rozhoduje. „Rád bych vám něco řekl o vašem manželovi.“

Floriane se narovнала a usmála. „Vede si v sirotčinci zatím dobře? Dnes si přinesl práci domů. Když jsem odcházela do divadla, byl do ní pohroužený. Velice si přeje se uplatnit.“

„Než vám sdělím důvod, proč jsem sem za vámi přišel...“ Předklonil se a zatáhl závěs na přední straně lóže.

Cítila, jak se jí nepříjemně zrychlil tep. „Co to děláte?“

„Nechci, aby nás spolu někdo viděl. Je bezpodmínečně nutné, aby se to váš muž nedověděl.“

„Jsem šťastně vdaná a vašim návrhům nejsem přístupná,“ ohradila se. Sama ve svém hlase rozpoznala strach.

Vyprskl smíchem. „Závěs jsem zatáhl, abych ochránil vaši pověst, ne abych skrýval své úmysly. Mým cílem je vás uvědomit, že váš manžel je zloděj,“ řekl úsečně.

Mimoděk otevřela ústa a přiměla se je zavřít. „Abyste věděl, manžel mi vyprávěl, že máte smysl pro humor, ale tohle je příliš. Vždyť se ani neznáme.“

Upřeně se zadíval na závěs a pravil: „Před několika týdny se u jednoho mého známého hrály karty a váš muž byl přítomen. Během té doby zmizela sbírka šperků a ten můj známý mě požádal, abych je pro něj z titulu nejvyššího místního soudního úředníka dostal zpět. Předložil mi důkaz, že je vzal Claes van Loon. Jenom čistou náhodou se zjistilo, že scházejí.“

Floriane kroutila hlavou. „To myslíte vážně? Ne. To není možné.“ Zlehčovala to, neboť se muselo jednat o nedorozumění. „Mohu vás ujistit, že můj manžel nepodléhá hazardnímu hře, natož aby kradl klenoty. Je to dobrák. Pracovitý a čestný člověk.“ Zarazila se a lapala po dechu.

„*Mevrouw* van Loonová, nic by mě nepotěšilo víc, než kdyby tomu tak bylo.“

„Peronneauová. Já jsem si ponechala rodné příjmení.“

„*Mevrouw* Peronneauová. Kéž bych měl lepší zprávy, jenže fakta nelžou.“

„Claes je zbožný člověk. Každý večer si čte v Bibli. ‚Nepokradeš.‘ Toto přikázání je pro něj zásadní.“

Erick de Witt na ni pohlédl. „Rád bych, aby to bylo jinak.“

„Mýlíte se.“ Rozpačitě vstala a pak se těžkopádně zase posadila, protože se jí podlomila kolena. Dostala závrať, rukama si zakryla obličej, potom je spustila do klína a zděšení se proměnilo ve vztek. „Proč mi to vůbec říkáte? Jak jste věděl, že tady budu? Měl jste mi v úmyslu zkazit večer tím, že vrhnete pochybnost na manželovu bezúhonnost?“

„Vím to od něj. Ráno mi svěřil, že zde budete. Chápu, že musíte být...“

„Co?“

„Rozčilená.“

Potlačila nutkání zakřičet. „Rozčilená? Obvinil jste manžela z krádeže. Myslíte, že by mě to rozčilit nemělo?“

Zvedl ruku. „Je mi líto, že jsem poslem tak zdrcující zprávy, ale přišel jsem vás požádat o pomoc.“

Floriane se zhluboka nadechla. „Ne. Nepomohu vám mu nasadit smyčku kolem krku. Budete si muset najít důkaz jinde – pokud vůbec nějaký existuje. Já manžela nezahlavím.“

De Witt nasadil smířlivý úsměv. „Pověsti o vaší kráse váš půvab zdaleka nevystihují.“

Naježila se. „Nemyslete si, že mě lichotkami přimějete změnit názor.“

„Pouze se divím, že manželovi trpíte nevěrou.“

Rozklepaly se jí ruce. Z hlediště k nim dolehl potlesk, znamení, že představení začíná. Tohle vyrušení jí dalo záminku opět vstát. „Ničemu z toho, co jste mi řekl, nerozumím.“

„Claesovy milostné avantýry jsou všeobecně známé.“

Vyschlo jí v krku.

„Jistě jste sama již musela mít podezření.“

Následovala dlouhá odmlka.

Erick de Witt sáhl do kabátu a vytáhl obdélníkovou kartu. „Zde je moje navštívenka. Rozhodnete-li se mi pomoci zloděje dopadnout, na rubu najdete mou adresu.“

Dole v hledišti pokračoval aplaus. Natáhla dlaň přes opěradlo křesla a chňapla po podané kartě. Třemi dlouhými kroky přešla přes lóži a ode dveří se ohlédla. „Nemyslete si, že vám pomohu jenom proto, že jste mi prozradil, kde bydlíte.“

Sáhla po klice, otevřela dveře, nezavřela je za sebou, sešla po schodech do přízemí a odtud na ulici. Řekla si, že když bude dýchat zvolna, zpomalí se jí tep.

Hra sotva začala a venku bylo ještě světlo. Rozhodla se jít domů. Spěchala podél kanálů lemovaných stromy, čas od času se zastavila a ohlížela se, zda ji de Witt nesleduje. Stále tomu nechtěla uvěřit. Záhy se ocitla před úzkým řadovým domkem, kde s manželem bydlela.

Nebylo možné, aby byl Claes zloděj nebo záletník. Jak by k tomu našel čas a příležitost? Že by přehlédla nějaké stopy? O tom pochybovala.

A přece.

Zavrtěla hlavou. Erick de Witt je klevetník a jde mu o to, aby zpanikařila a pomohla mu. Claes přece není sukničkář.

Vešla do předsíně a zula si boty. Vedle dveří vzala do ruky přezůvky, ale z nějakého důvodu, který si nedovedla vysvětlit, si je neobula. V domě bylo ticho. Představovala si, že Claes sedí skloněný nad stolem a v klidu pracuje.

Vtom zaslechla dívčí smích a zmocnil se jí nepříjemný pocit, že de Wittovo tvrzení třeba není nepodložené.

Po špičkách šla po dlaždicích a sestupovala po strmých a tmavých schodech. Škvírami v chatrných kuchyňských dveřích uviděla manžela, jak se věnuje služce. Ta očekáváním celá zářila.

To není poprvé, co za ní přišel.

Přitáhl si ji a poplácal ji po zadku. Klobouk mu přepadl přes oči a zarazil se o nos. Děvče si velkou rukou zacpalo pusku, aby zadrželo smích. Claes měl svlečené kalhoty, ale ne punčochy.

Ty mu visely jako pytle u kotníků. Rukama bílýma jako břicho krysy jí sáhl pod spodničku a vrhl se na ni. Ona měla nohy roztažené kolem jeho boků, a pokaždé když přirazil, vykřikla.

Floriane vyšla po špičkách zpátky nahoru, zády se opřela o domovní dveře a sesunula se po nich k zemi. Obličej sklonila ke kolenům a nutila se pravidelně dýchat. Zvedal se jí žaludek, jako by snědla něco špatného.

Zdola se k ní nesl tlumený smích.

V duchu si stále dokola přehrávala, co právě spatřila, a rozum se tomu vzpíral. Udělala chybu?

Zazdalo se jí, že slyší kroky.

Musím z domu pryč. Claes nesmí vědět, že jsem doma.

Jak se potila, prsty měla vlhké, studené a lepkavé. Sáhla po klíce jako po ruce, která by ji zachránila. Vyklouzla jí z dlaně. Překulila se na kolena a zvedla se na nohy, přičemž ji brzdila látka sukně. Srdce jí divoce tlouklo. Popadla boty a vypadla z domu.

Venku se smrákalo. Klopýtala ke kanálu, pak podél něj k Novému kostelu, nikoli však s úmyslem se v něm modlit.

Před očima se jí opět zjevila služebná. Existuje snad jiné vysvětlení?

U Keizersgrachtu se zastavila před domem rodičů a pohrávala si s myšlenkou, že se jim svěří, ale potom zavrtěla hlavou a přešla po prudce vyklenutém mostu na protější stranu kanálu. Tudy Claes chodíval každé úterý do sirotčince, kde zrovna začal spolupracovat s de Wittem, jenž ho právě obvinil z cizoložství a krádeže.

Floriane chodila sem a tam. Prošla přes náměstí Dam, zahrnula doprava podél kanálu Rokin, až nakonec našla místo, kde by si sedla. Bylo jí špatně a cítila se vyčerpaná, točila snubním prstenem stále dokola a snažila se urovnat si myšlenky. Ať si de Wittova slova vykládala, jak chtěla, to, co viděla na vlastní oči, nemohla vytěsnit z paměti. Jiné vysvětlení neexistovalo.

Připadalo jí jako zvláštní souhra náhod, že Claese přistihla při nevěře bezprostředně potom, co jej de Witt obvinil. Vrtalo

jí hlavou, jestli to nebylo záměrně nastraženo tak, aby jej načapala. Třeba to byla první, jediná příhoda.

Ne. Nedokázala přestat myslet na všechny případy, kdy ji jeho chování k jedné z řady služek znepokojovalo nebo kdy se vysvětlení jeho nepřítomnosti v poslední době zdálo nevěrohodné. Jedinkrát se stalo, že vyjádřila pochybnost, a on pocho-pitelně přísahal na všechno, co mu je svaté, že mu na světě záleží jen a jen na ní.

Bez váhání mu uvěřila.

Vzlykla, stáhla prsten z prstu a hodila ho do kanálu. Při dopadu na hladinu to lehounce žbluňklo a kroužek zmizel z dohledu.

Ještě na to místo upřeně zírala, když se před ní zastavila sta-řena s dřevěnou putnou a oslovila ji: „Zabloudila jste? Na to, aby se dáma toulala sama, je už dost pozdě.“

Floriane se přinutila k úsměvu. „Já vím moc dobře, kde jsem.“
„Měla byste jít domů. Venku přituhuje.“

Floriane se za ní dívala, jak odchází. Hlavou se jí dál honila de Wittova slova. Sáhla do kapsy a nahmatala v ní jeho navštívenku. Její dlouhý ostrý okraj ji řezal do prstů. Sevřela ruku v pěst.

4. kapitola

Johanna rozprostřela látku na chlapeckou košili, kterou šila na stole v dílně, a uhladila ji rukou.

Zasněně se zeptala: „Co myslíš, jaké to je políbit kluka?“

Malliet přestala zametat, narovнала se a dlouhými prsty svírala násadu koštěte. „To asi nepoznáš, dokud ti nějaký nespadne z nebe rovnou do klína.“

Johanna v jejím tónu rozeznala laškovnost. Vstala a vykoukla z okna. Po římse lemované cihlami hopsal stehlík a zmizel ve stále zelené popínavé rostlině. Maně ji napadlo, jestli si staví

hnízdo, a sklopila oči ke dvoru dole. Ten zaplňovali poslední kluci z opačné strany sirotčince. Desítky z nich chodily denně do učení, ona však pátrala po jediném. Když ho skrz sklo zamlžené deštěm spatřila, zdálo se jí, že vypadá nějak dospěle. Na hrudi měl zavěšenu tašku s pracovními nástroji a mířil k bráně.

Femke zvedla bujně obočí a zašilhala po ní. „Se kterým klukem se chceš líbat?“

Lieken se vedle ní zasmála. „S tím, na kterého každou neděli civí celou mši. Jak to můžeš přehlédnout, když to bije do očí?“

Johanna rozmrzele odvrátila zrak od okna. „Přestaň mluvit, jako kdybych tady nebyla. Nevím, o čem mluvíš.“

„Nemá smysl to popírat.“ Malliet šťouchla Johannu do paže. „Všechny jsme v chrámu viděly, jak se na něj culíš. Už to trvá týdny, tak bys nám mohla prozradit, kdo to je.“

Johanna zavrtěla hlavou. Chtěla si to nechat pro sebe, a pokud šlo o náklonnost k němu, rozhodně nestála o konkurenci. „Je to jen kluk, co se na mě občas usměje. Ani neznám jeho jméno. Měly byste na něj zapomenout. Představa, že se některá z nás někdy setká s klukem z druhé strany, se splní asi stejně jako šance, že panu van der Meerovi naroste nová noha.“

Malliet drhla rýžákem podlahu pod stoly a mezi bytelným dřevěným nábytkem. „Když už jsme u toho, Johanno, taky doufám, že se jednou seznámím s klukem odnaproti a prodám se za něj, má-li se mnou Bůh takové úmysly. Měl by být hodný a hezký.“

„Myslím, že s tím Boží cesty nemají nic společného.“ Johanna vzala nůžky a dala se do stříhání. „Řekla bych, že to má spíš co dělat s tím, jestli sirotčinec může na takovém svazku vydělat peníze, a je nepravděpodobné, že nás bude dávat dohromady podle toho, jak se k sobě hodíme. Pokud chceš, aby se to stalo, budeš se o to muset postarat sama.“

Malliet popošla k Johanně, a přitom nepřestávala zametat. Do ucha jí pošeptala: „Jenomže občas zapomínáš, že když tě přistihnou, budeš z toho mít průšvih. Jestli na něj budeš tak nápadně zírat v narvaném kostele, pošlou tě do postele bez večere. Nebýt toho, tak bych ti zatleskala.“

Vyměnily si pohled a Johanna pochopila, že je Malliet na její straně.

V místnosti zase znělo pouze šustění látky a cvakání nůžek. Johanna se podívala na malý odstřížek látky a kradmo se rozhlédla kolem sebe. Zbytky se měly schovávat na podšívky. Se zrychleným tepem a potíciemi se dlaněmi natáhla ruku přes stůl, uchopila látku a zastrčila ji do kapsy u zástěry. Pod matrací již měla schovaný naostřený uhel. Hned jak bude sama, nakreslí si na ukradený odstřížek jeho obličej a ukryje ho do Bible, vedle leptu s matčiným a otcovým portrétem. Byl to jediný způsob, jak jim představit chlapce, za kterého se rozhodla provdat.

Tentýž pátek večer Floriane křivila tvář do útrpného výrazu a kapesníkem si pořukávala na čelo.

Claes seděl v křesle u ohně vedle ní v oděvu střízlivé černé barvy, bílý čtvercový límeček měl tuhý jako naškrobené oltářní plátno. Byl ztělesněním kalvinistické střízlivosti. Každou neděli chodil oddaně do kostela, se zkrácenou pracovní dobou sloužil jako důstojník městské hlídky, byl váženým představitelem firmy jejího otce a od jmenování správcem fanatický zastánce měšťanského sirotčince. Jeho žena však nyní věděla, že se za ctihodnou maskou skrývá muž se skandálním soukromím.

Pohrávala si se slovy v ústech a teprve potom promluvila: „Jestli ti nemohu pomoci s účetními knihami, drahý, půjdu si odpočinout. Cítím, že mám horečku. Asi budu nemocná.“

Vzhlédl od papírů ke schodům do kuchyně. „Nejprve mi dovol, abych poručil služce, ať ti dá do postele ohřívadlo. Na ničem na světě mi nezáleží tolik jako na tvém zdraví a spát ve studených lůžkovinách ti nijak neprospěje.“

Olízl si rty, zvedl se a dal jí vlhký polibek na čelo. Odtlačil křeslo a urovnal papíry na kupičku. „Čelo nemáš moc horké, ale je od tebe moudré učinit preventivní opatření.“ Sešel po schodech do kuchyně. Floriane zaslechla výrazné cvaknutí západky, krátký tlumený rozhovor a kroky z předsíně.

Claes vzal Floriane za ruku, pomohl jí na nohy a dlaní jí podpíral záda. Vedl ji do ložnice s rozhodností kapitána chystajícího se zakotvit loď. Zatáhl si za zapínání kalhot. „Ohřívadlo prý dala do postele přede dvěma hodinami, takže už bude pěkně vyhřátá. Když je to tak a moje paní si jde brzy lehnout, snad bych z toho mohl mít také užitek.“

Floriane před ním couvla a zavrtěla hlavou. „Ne, drahoušku. Nemám na to sílu ani to nepovažuji za rozumné.“ Z rukávu vytáhla plátěný kapesník a několikrát do něj zakašlala. „Celý týden máš obchodní závazky, tak by nebylo dobré, kdybys podlehl zimnici, která ohrožuje mě.“ Nato znova zakašlala a hřbet ruky si přiložila k čelu. „Daleko nejlepší bude, když ráno zajdu k doktorovi a ty budeš odpočívat v pokoji pro hosty, abys byl zdrav a zvládal úkoly, které máš před sebou.“

Claes sepnul ruce jako k modlitbě a sklonil hlavu. „Moje zdraví je maličkost ve srovnání s tvým. Budu prosit Boha, ať se slituje a uzdravíš se. Neopustím tě pro případ, že bys mě v noci potřebovala, ale počkám, dokud neusneš.“

Slyšela, jak to zní neupřímně. Byla si jistá, že Sofi nebyla první služka s dolíčky, která ho zaujala. Když je najímal do služby, upozornil všechny, že součástí jejich práce bude to, co by měl zcela logicky požadovat od své manželky?

Když si první denní paprsky razily cestu skrz okenice, Floriane zaslechla, jak se Claes potichu vkrádá do ložnice. Vklouzl pod peřinu, uvelebil se na své straně a otočil se k ní zády.

Ležela v řídnoucí tmě a čekala, až podle jeho dechu pozná, že usnul.

Centimetr po centimetru se sunula k okraji postele, potom dala nohy dolů z matrace a vstala. Jak řápala ke dveřím, dávala pozor, aby nestoupila na podlahové prkno, které skřípalo. Letmo se ohlédla přes rameno a z háčku na zdi sundala župan.

Claes předtím pilně pracoval. Připravil nějaký způsob, jak získat peníze, a připojil list se seznamem čísel uspořádaných do dvou sloupců.

Konečně tedy z účetních knih vyčetl něco, čím by Ericka de Witta uspokojil.

V tichu pozdní noci se Floriane posadila za stůl a zažehla svíci. V kruhu jejího světla spočívalo to nejcennější, co měla: dárek od rodičů. Přední stěnu dřevěné krabice na Bibli s kosým víkem zdobily vyřezávané jarní květiny, panty měly tvar motýlů a drobounké knoflíky z tmavého dřeva na zásuvkách vypadaly jako třešničky. Kazetu si přitáhla, otočila klíčkem v zámku, odkryla tajnou přihrádku a vytáhla z ní deníček. Vzala brk a špičkou praporu se pošimrala na rtech. Poznamenala si datum – 25. května 1683 – a Sofino jméno jakožto objekt manželovy vášně. Když měla jistotu, že inkoust zaschl, vrátila usvědčující záznam na tajné místo.

Napřímila se a opět se ohlédla přes rameno. Jakmile se přesvědčila, že ji nikdo nesleduje, posunula list pergamenu po leštěném dřevě. Pečlivým, úhledným rukopisem velmi rychle opsala seznam, který Claes vyhotovil na základě účetních knih sirotčince, přičemž dbala, aby nepřeházela čísla, a zamkla ho spolu s deníčkem. Potom vzala druhý list a napsala vzkaz; s chvatnými tahy brku se na něj slova valila jako voda z protržené nádrže.

O hodinu později se přidržovala tlustého lana, které sloužilo jako zábradlí, scházela po vydrhnutých strmých schodech do kuchyně, kde ještě nevyčichl zápach Claesova tabáku. Služka spala, hlasitě chráplala za závěsem kolem skříňového lože. Floriane se naklonila a nešetrně ji dloubla do boku.

Sofi se posadila a zívla. Floriane jí hodila zapečetěné psaní na peřinu. „Tohle odnes na uvedenou adresu v Kalverstraat. S nikým se po cestě nevybavuj a hned se vrať. Než se v hodinách přesype písek, chci, abys v kuchyni chystala mému muži sledě.“

Dívka vystrčila spodní ret. „*Mijnheer* říká, že ryby nemá rád.“

„To možná nemá, ale pozřít něco, co ti nechutná, z tebe udělá lepšího člověka. Je to pravá známka zbožnosti. *Mijnheer* je zbožný člověk, tak se přemůže, rybu sní a nasytí svou duši. Nesmírně mu to prospěje.“

Sofi koukala do kuchyňského dřezu, kde ležely na talíři tři mrtvé ryby. Oči měly vyhaslé, mléčné. „Prý má k snídani radši chleba se sýrem.“

Floriane se otočila zády a rozhrábla řěřavé uhlíky v ohništi. Vůbec ji nezajímalo, čemu její manžel dává ve stravě přednost. Měla na starosti něco daleko důležitějšího.

Služka položila na stůl nový svitek. „Vrátila jsem se se zpožděním, protože mě ten pán nechal čekat. Řekl mi, ať vám předám tohle. Prý není nutné odpovédět písemně.“

Floriane se podívala na své jméno na svitku a zkontrolovala, zda je vosková pečeť neporušená. Podívala se na dívku přísně. „*Mijnheer* van Loonovi ani muk, jinak přijdeš o místo.“

„*Mevrouw*, co bych mu povídala? Leda to, že jste mě poslala pro lékaře.“

Floriane šokovalo, že se o ní Claes bavil se služebnou. „Kdy ti manžel řekl, že mi není dobře?“ Pozorovala, jak dívka v tváři rudne, pak se obrátila zády a zlomila pečeť na dopise. Nebyla to Sofiina vina, že je Claes licoměrný prostopášník. „No nic. Ušetřím tě lži. Připrav manželovi snídani a mně hrnek kávy, pokud tě to neobtěžuje. Minulou noc jsem stěží zamhouřila oka, a jak jsi správně vytušila, dopoledne půjdu k lékaři.“

Psaní bylo stručné, rukopis lajdácký.

Amsterdam 26. května 1683

Mevrouw Peronneauová,

od zítřka za týden dává Schouwburg inscenaci Tartuffa – Molièrovy komedie. Věřím, že byste ji ráda viděla. Prosím, přijměte toto oznámení jako srdečné pozvání k nám do správcovské lóže na sedmou hodinu večer.

*Poníženě ruku líbám, Váš oddaný služebník
Erick de Witt*

S povděkem kvitovala, že ve správcově dopise nestojí nic, co by vzbuzovalo podezření, ale i tak jej v kuchyni raději hned hodila do ohně a sledovala, jak hoří na popel.

5. kapitola

V předsíni byla zima jako v márnici. Holčička seděla v křesle s vysokým koženým opěradlem, ruce měla opřené o dřevěné područky, nohy jí volně visely nad podlahou.

Johanna si letmo všimla jejích žlutých zašpičatělých dřeváků, červených pletených punčoch a pláště pocákaného blátem. Strach v jejích očích se nedal přehlédnout.

Přikrčila se vedle křesla. „Ahoj! Povíš mi, jak se jmenuješ?“

„Annetje Ribenková.“ Zašmátrala v košíku a vytáhla cár papíru. „Poslali mě sem.“ Mluvila rychle a mezi slovy lapala po dechu, jako by se pokoušela spolknout něco, co se jí nevejde do krku.

„Očekávaly jsme tě. Víím, že se bojíš, broučku. To každý, když sem přijde poprvé. Pamatuji se, jak jsem v tomhle křesle seděla já. Tolik jsem se třásla zimou, až jsem dostala nápad, jak si zahřát nohy: přeskákat předsín z jednoho konce na druhý jenom po černých dlaždicích a zpátky po bílých.“

Annetje se trošičku rozveselila. „A udělalas to?“

„Ne, protože zrovna když jsem se k tomu chystala, někdo si mě přišel vyzvednout. Tak jako teďka já tebe.“ Johanna natáhla ruku.

Holčička se na křesle zavrtěla a slezla na zem. „Kam jdem?“

Johanna ji vzala kolem ramen. „Ukážu ti, kde budeš odteď bydlet, a potom ti seženu něco k snědku.“

„Tak jo.“ Děvčátko se nechalo vést.

„Do večere máme půl hodiny. Najdu ti stejnokroj, jaký mám já, a postel, v které budeš spát, a pak nějaké kamarádky v tvém

věku, aby sis s nimi mohla povídat. Co ty na to?“ Vzala jí košík a vedla ji po schodech do hlavního dormitáře. Byla to velká ubikace – bezútěšná, funkční, obdélníková –, kde měla od nynějška spát.

„Starší dívky spí v jedné posteli po dvou, mladší po třech. Uvítáš, že ti bude teplo. V městském sirotčinci se jich v každé posteli mačká pět nebo i víc, takže máš štěstí, že ti dobrodinec umožní žít tady.“

Annetje naklonila hlavu ke straně. „Dobrodinec? Tomu nerozumím.“

Johanna namočila hadřík do lavoru s vodou a oťřela jím dívence obličej a ruce. „Uděláme to rychle, ať nenastydneš. Dobrodinec dává peníze, abys tady mohla být.“

Stejnokroj sirotčince byl svisle rozpůlený. Jedna strana plátěných šatů a spodničky červená, druhá černá. Holčička si přetáhla šaty přes hlavu a navlékla si punčochy. „Nevím, kdo by to měl být.“

„Přinesla sis s sebou něco, oč bys nechtěla přijít?“

Annetje zavrtěla hlavou.

„Co třeba náhrdelník?“ Johanna sáhla na korále kolem jejího krku. „Tohle musíš schovat, jinak by ti to asi vzali a prodali.“ Ztišila hlas. „Radím ti, aby sis ho dala pod matraci; co nejdál, kam jen dosáhneš.“

Annetje zamlkle přikývla, schovala náhrdelník tak, aby na něj nebylo vidět, a oblékla si stejnokroj. „Připadám si jako rozdělená napůl. Počkat, co s tím chceš dělat?“ Vytřeštila oči a ukázala na nůž v Johannině ruce.

„Tohle je ze všeho nejhorší. Musíš to nést statečně.“

Annetje zkoprněla, neschopná protestovat. Johanna jí upíjela vlasy u kořínků a potom jí pečlivě probírala stniště.

„Musíme se ujistit, že nemáš vši. Za prvé přitom svědí hlava a za druhé nechceme mít v sirotčinci epidemii. Sehni se a já tě vydrhnu za ušima a na krku, protože tam se jim líbí nejvíc.“ Uchopila vlasy a konečky svázala šňůrkou. „Správci pak vlasy prodávají parukáři.“

„To je hloupé.“

„To se ví, že jo.“ Johanna jí podala čepec – stejný, jaký měla sama. „Nic si z toho nedělej, srdíčko.“ Nadzvedla okraj svého čepce a vytáhla dlouhý pramen vlasů. Jejich zrzavá barva na pozadí černého stejnokroje zasvítla. „To se už nestane. Brzo ti dorostou.“

Holčičce se viditelně ulevilo.

Johanna jí podala ochranné rukávy sahající od loktů po zápěstí. „Tu máš. Do dílny a na domácí práce. Všechny se střídáme. Je to příprava na budoucnost, až odsud odejdeš a najdeš si práci služky.“ Nahnula se k ní trochu víc a laskavě dodala: „Není to tady špatné. Musíš si vydělávat na živobytí, ale jsou na nás hodné a budeš tu mít spoustu kamarádek.“ Pohládila jí po tváři. „Chceš, abych ti prozradila tajemství?“

Holčička hořela zvědavostí.

„Hned na začátku, první den, jsem dostala velmi užitečnou radu: Když se tě správkyně zeptá, jestli umíš nějakou ruční práci, řekni, že šít. K práci s jehlou totiž potřebuješ mít zahřáté ruce, a tak je dílna vytápěná. Teď si obuj ty pěkné nové boty a vezmu tě na večeři.“

Floriane si pečlivě oblékla hedvábné šaty lemované krajkou a brokátový večerní plášť, tentokrát to nepřehnala s tmavými šmouhami, které nyní mívala soustavně pod očima. Nelhala, kam jde.

„Divadelní sezona končí a Erick de Witt zajistil divadelní lóži. Poslal mi vzkaz, že když teď ví, jak moc mám divadlo ráda, nabízí mi, abych mu v ní dělala společnost.“

Claes zbystřil pozornost. „Jak se ukázalo, měla jsi štěstí, že ses tam s ním onehdy setkala. Florrie, to je tak dobrá příležitost, že se nedá odmítnout. Zjisti, jestli je s mou prací v sirotčinci spokojen. Zdůrazni, kolik času mu věnuji. Zkus získat pozvánku na hru v karty s lidmi, kteří mají konexe a on se s nimi stýká. Nebo ještě lépe, jestli nejede v něčem nekalém, co bych proti němu mohl použít jako páku.“

Nejprve pomyslela na krádež šperků, ale místo toho řekla: „Myslíš na vydírání?“

Lehce ji štouchl do žeber. „Já bych to tak nenazval, ale pomůže mi jakákoli špína, co na něj vyhrabeš.“

Co nechceš sobě samému, nečiň druhému, vybavila si hořce biblické přísloví.

Za městskými zdmi byl Amsterdam matoucím bludištěm propletených postranních uliček překypujících životem a zapáchajících otevřených stok. Přestože Floriane odešla do divadla po šesté hodině navečer, město se zdaleka nechystalo spát. Psi štěkali, kostelní zvony vyzváněly, řemeslníci ještě pracovali v dílnách a v ulicích se rojily houfy rozpustilých děcek.

Pohybovala se rychle zadními uličkami ke třem branám u Keizersgrachtu, odkud se chodilo do divadla. Byla tam moc brzy. Před setkáním s de Wittem měla ještě cosi v plánu.

O půl hodiny později Floriane stoupala po schodech do lóže. De Witt v ní seděl sám a ona jen žasla, jak to dokázal. Stejně jako v předchozím případě byl závěs zatažený. Nejvyšší úředník byl oděn do dlouhého hedvábného kabátu, kalhot pod kolena a bílých punčoch. Manžety a límec měl propracované, večerní paruku elegantní a načesanou.

Sotva stanula po jeho boku, zvedl se z křesla a nespouštěl oči z její tváře. „Dobrý večer, *mevrouw*. Vypadáte úchvatně.“

Floriane ta pochvala zalichotila. „Jste velice laskavý, ale nejsem tu proto, abych se kochala vašim pochlebováním.“

Erick přešel k servírovacímu stolku a nalil do dvou číší víno. Přes rameno prohodil: „Kdyby se vás ptal, herecké výkony v téhle Molièrově hře jsou otřesné až hrůza. Žena strnulá jako socha, co hraje Tartuffa, mluví francouzsky obstojně, ale údajně se text naučila slovo od slova a moc nerozumí tomu, co sama říká.“

Přijala pohár a upila z něj. „Děkuji! Kdyby se Claes zeptal, podnítilo by to jeho zvědavost.“

Soudce zvedl volnou ruku a spustil ji k boku. „Schází mu úsudek. Málokdy jsem slyšel o někom, kdo má takový sklon k impulzivnosti.“

Floriane polkla. Jeho slova vstřebávala těžko. „Prý usiluje o vaši přízeň.“

Zavrtěl hlavou. „To se samozřejmě nikdy nestane.“ Hluk kolem lóže byl ohlušující, a tak udělal pauzu. „Váš vzkaz, předpokládám, stvrzuje, že mi jste ochotna pomoci.“

Přinutila se ke škrobenému úsměvu. „Pokud vám to nevadí, mám otázky.“

Úředník sklonil hlavu a napil se vína. „Ovšemže, *mevrouw*.“

„Měla jsem čas o tom přemýšlet. Jestli, jak říkáte, Claes ukradl vašemu známému šperky, proč ho nezatknete? Určitě by to bylo nejjednodušší řešení.“ Zkoumavě si ho prohlížela se zdviženým obočím.

„Ten můj známý má důvody, proč si to nepřeje vynést na veřejnost,“ přerušil ticho.

Floriane přimhouřila oči. „Jaké důvody?“

„Jisté důvěrné informace bohužel nesmím vyrazit.“

„Jestliže mě žádáte o pomoc, musíte mi nějaký důvod sdělit.“

Zase jako by váhal, ale za několik vteřin obrátil dlaň vzhůru, jako že ustupuje. „Budiž. Je zde například záležitost bezpečnosti. Kdyby někdo zjistil, jaká cena je tak snadno k mání, můj známý se obává, že by ho do několika měsíců okradli.“

Floriane si založila ruce a mlčela.

De Witt potáhl nosem a znova se napil. „Také jde o Claese samého. Kdyby se o krádeži dověděla řekněme Sjedenocená východoindická společnost, neváhala by vašeho manžela zatknout, poslat do vězení a – nelze to říct jinak než bez obalu – mučit, dokud se nepřizná. Věřte mi, že by ani nehledala důkazy. Ať je vinen, či ne, mám strach, že by to nepřežil.“

Nadechla se. „Sjedenocená východoindická společnost? Proč by se do toho pletla?“

Přisunul si křeslo blíž k jejímu a potichu odpověděl: „*Mevrouw*, musí to zůstat mezi námi dvěma.“

Pokývala hlavou.

„Ono se jí to týká. Doufám, že šperky najdu a vrátím, a tím předejdu ošklivému mučení. Nemám na takové věci žaludek.“

Sice byla na manžela rozzlobená a zrada, již přihlížela na vlastní oči, ji upozornila, že ho vlastně sotva zná – ale mučení? „Co chcete, abych udělala?“

„Domníváme se, že váš muž ty klenoty ještě má a že se je brzy pokusí prodat. Žádám vás, abyste po nich pátrala. Prohledejte mu věci.“

„To by mohlo být dost nebezpečné.“

Přistrčil si křeslo ještě o kousek blíž. „Tak musíte být prohnanější než on. Nasadili jsme na něj špicly, kteří jej sledují, ne však ve vašem domě. Claes pozná, že je téměř nemožné se šperků zbavit zde v...“

Ozvalo se zaklepání na dveře.

De Witta to vylekalo, Floriane jen mávla rukou. „Dále!“ řekla hlasitě. Ericka upozornila: „To bude pro mě.“

Nějaký mladík otevřel dveře. Přes ruku měl přehozen kabát a prošpikovával Floriane očima pod dlouhým a hustým obočím.

Erick koukal z jednoho na druhého.

„Toto je *heer* Sloodman. Herec. Než jsem za vámi dnes přišla, najala jsem si jeho služby.“

Pozorovala, jak Erick mhouří oči a prohlíží si purpurový saténový kabát a kalhoty a nepřírozenou barvu ve Sloodmanově tváři.

Ten jí podal lístek a na servírovací stůl položil pero a inkoust. Ona na něj postavila číši, naostřený brk ponořila do kalamáře a napsala svou adresu.

Psací náčiní a lístek vrátila herci se slovy: „Takže zítra ráno.“

Muž se uklonil a odešel.

Po chvilce mlčení promluvil jako první soudce: „Neráčila byste mi to vysvětlit?“

Zvedla ruku. „Večer po divadle ulehnu do postele a budu si stěžovat na horečku a nevolnost. Ještě než manžel zítra odejde do sirotčince, dostaví se k nám domů *heer* Sloodman s tím, že mi musí pustit žílu – což mě oslabí. Budu potřebovat úplný

klid.“ Uchopila kalich a otáčela stopkou v dlani. „Návštěvy potvrzují, dokud se nenaučím plně využívat divadelní barvy na obličej. Až přijdou účty za lékařské ošetření, postarám se, aby neunikly Claesově pozornosti. Až budu vypadat víc a víc churavá a doktor ke mně bude docházet dál, bude celý bez sebe kvůli penězům. Pokud ty šperky má, bude se je muset pokusit prodat, a to bude jeho zhouba.“

De Witt vyndal z kapsy tabatěrku a otevřel ji. „*Mevrouw*, jste stejně chytrá jako krásná. Je to dobrá léčka. Ale přiznám se, že doufám, že dřív najdete klenoty.“

Floriane hleděla do poháru a nechávala si to projít hlavou. „Protože se divadelní sezona chýlí ke konci, nějakou dobu se tady nebudeme moct scházet. Přejete si probrat ještě něco, dokud máme příležitost?“

Erick se předklonil a zadíval se jakoby do dálky. „Co víte o nizozemské kolonii na mysu Dobré naděje?“

6. kapitola

Čas přidělený na plnění každého úkolu v sirotčinci určovali členové správní rady. Chlapeckou košili musely dívky ušít za sedm *schoften*, to jest jeden a tři čtvrtě pracovního dne. Proto si nemohly dovolit lelkovat. Všechny pracovaly se skloněnou hlavou, plně zabrané do své činnosti.

Malliet dloubla do Johanny. „Něco jsem ti zapomněla vyřídit: Po obědě máš jít do zasedací místnosti správní rady. Vzkaže to Hillette. A *moeder* na tom zřejmě není moc dobře.“

Johanna se tak lekla, že se píchla špičkou špendlíku do prstu. Narušení běžného průběhu dne bylo nezvyklé, a proto jí nahnalo strach. Z pokožky si vysála krupěj krve. „Co je s ní?“

Malliet se zamračila. „To neřekla.“

„Má zimmnici?“ Johanna se narovnala.